

на „нацията“ сж били изходния и повратенъ пунктъ, отъ който е започвалъ и въ който е завършвалъ КУС своята дейность, безъ да се е опиталъ поне веднажъ да ги анализира и да покаже, че тѣ сж интереси на буржуазията, но не и на широкитѣ трудящи се маси по градове и села; никога той не е реагиралъ ясно противъ brutalността и реакцията, които господствуватъ буйно и фрапантно въ нашето сръдно училище и сж го превърнали на воюващъ лагеръ, който много пжти е избухвалъ въ кървави екцеси между директори и ученици, между учители и ученици, или пъкъ се е разразявалъ въ ученически стачки, които сж влачели следъ себе си масови изключвания на ученици и ученички. На кратко — КУС е просто предъвквалъ онова, което М. Н. Пр. е поднасяло на обществото като мѣроприятие или реформа, и съ това е идентифициралъ своитѣ разбирания и дейность съ тѣзи на Министерството, респективно на държавната власть, която е изразителъ и защитникъ на интереситѣ на капиталистическата класа. Да се осмѣли да има по-други разбирания, това нито е възможно, нито е допустимо за КУС, защото той се е срастналъ съ държавата и споредъ разбиранията на неговата управа, „интереситѣ на нацията“, въ всичкитѣ ѝ класови раздѣления, еднакво справедливо се отстояватъ и, пазятъ отъ властта, а „обществената солидарность“ въ днешното класово общество е доминируващъ и неизмѣнимъ регуляторъ на класовитѣ противоречия и „националнитѣ идеали“. Усвоилъ веднажъ тази идеология, преко враждебна на професионалнитѣ и класови интереси на класното учителство, КУС неизбежно следва политиката на съвременната класова държава, става доброволенъ нейнъ проводникъ и проповѣдникъ всрѣдъ сръднешколското учителство, като го държи въ единъ омагьосанъ кръгъ, отъ който то не знае какъ да се избави дори, когато „обществената солидарность“ влѣзе „въ противоречие съ собственитѣ му професионални интереси“.

Тази идеология е отчуждила КУС отъ широкитѣ трудящи се маси и го е лишила отъ всѣкакъвъ общественъ кредитъ и довѣрие всрѣдъ тѣхъ. Неговитѣ конгреси не будятъ никакъ интересъ; тѣхната аудитория е винаги празна. Тази погрѣшна идеология, съпроводена съ още по-погрѣшна тактика, не буди интересъ и въ организираното при КУС учителство: прави го инертно и апатично не само къмъ въпроситѣ на просвѣтата и на организационния животъ, но дори и къмъ собствената си сѣдба. „За отбелѣзване е и факта, казва отчета отъ 1929—30 год. на управителния комитетъ, че нѣкои дружества не отговарятъ на окръжни и покани, които изпраща управителния съветъ по важни въпроси, не изпращатъ на време отчетитѣ си, не се отчитатъ на време и съ това създаватъ голѣми спѣнки на общата работа. Излишно е да напомняме, че организационенъ животъ при разслабеность и нехайство не може да вирѣе“.¹⁾ А на друго мѣсто въ сжщия отчетъ, управ. съветъ прави следната печална констатация: „... не бива да премѣлчимъ обстоятелството, гдето тая година организационната работа на дружествата е значително спаднала. Поради тежкото материално положение, поради ненавременното изцлащане на заплатитѣ въ

¹⁾ Гл. „Учителски вестникъ“, бр. 38-39 отъ 1930 год.